

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу ступеня вищої освіти магістр,
спеціальності 226 Фармація, промислова фармація
здобувача вищої освіти Мухамед Гаріб

на тему: «Антимікробна активність лікарських рослин»

Актуальність теми. Проблема зростаючої резистентності мікроорганізмів до традиційних антибактеріальних препаратів є однією з важливих викликів сучасної медицини. Пошук нових джерел antimікробних агентів є критично важливим для розробки ефективних альтернативних засобів боротьби з інфекційними захворюваннями. Лікарські рослини, багаті на біологічно активні сполуки, такі як ефірні олії, фенольні сполуки, алкалоїди, флавоноїди та терпеноїди, демонструють значний antimікробний потенціал. Вивчення antimікробної активності лікарських рослин є важливим кроком для створення нових фітотерапевтичних засобів, здатних підвищити ефективність лікування інфекційних захворювань та знизити ризик розвитку резистентності.

Оцінка рівня роботи. Загальна структура роботи відповідає вимогам до магістерських кваліфікаційних робіт: вона складається зі вступу, актуальності проблеми, матеріалів та методів дослідження, результатів та їх обговорення, висновків та списку використаних джерел. Тема роботи достатньо розкрита, проблематика викладена обґрунтовано.

Пропозиції автора з теми дослідження. Автор вивчає дані світової сучасної наукової літератури щодо antimікробної активності лікарських рослин для виявлення найбільш перспективних видів для подальшого використання у фітотерапії та фармації.

Практична цінність висновків, рекомендацій та їх обґрунтованість. У роботі систематизовано та узагальнено новітні наукові дані щодо antimікробної активності широкого спектра лікарських рослин. Визначено найбільш перспективні рослини джерела з потенційною antimікробною дією, розглянуто особливості їхнього хімічного складу і можливі механізми фармакологічного ефекту. Підкреслено роль лікарських рослин у формуванні альтернативних підходів до профілактики і лікування інфекційних захворювань у контексті зростання антибіотикорезистентності.

Отримані дані розширяють уявлення про потенціал використання в фармації рослинних лікарських препаратів та висвітлюють нові дані щодо їхньої ефективності в боротьбі з бактеріальними захворюваннями. Результати роботи є перспективними напрямками для розробки інноваційних лікарських засобів antimікробної дії.

Оцінка загальних вражень від кваліфікаційної роботи. Робота викладена науковою мовою, має класичну структуру, обґруntовує актуальність теми, визначає мету, завдання, методи дослідження. Узагальнена інформація про основні види патогенних мікроорганізмів та механізми їх стійкості до антибіотиків, розглянуто лікарські рослини як джерело природних антимікробних агентів, переваги використання рослинних антимікробних агентів та фактори, що впливають на антимікробну активність рослинних екстрактів.

Робота інтегрує розрізнені дані щодо лікарських рослин, їх антимікробної дії, використання рослин в народній та класичній медицині. Лікарські рослини є багатим джерелом природних антимікробних агентів, здатних ефективно боротися з широким спектром патогенних мікроорганізмів. Їх використання має значний потенціал у боротьбі з інфекційними захворюваннями, особливо в умовах глобальної проблеми антибіотикорезистентності. Пошук і дослідження нових природних сполук, що мають антимікробні властивості, є важливим напрямом сучасної фармакогнозії та медицини.

Переваги роботи. Робота містить аналіз сучасних наукових джерел України і світу та розглядає перспективні сучасні методи боротьби з антибіотикорезистентністю шляхом використання рослинних лікарських препаратів. Інформація викладена послідовно та структуровано, піднімає актуальні питання розвитку нанотехнологій для виготовлення фармацевтичних препаратів.

Рецензент

Доцент кафедри медичної біології, фармакогнозії, ботаніки та гістології
ДДМУ, кандидат біологічних наук

Колосова Ірина Іванівна

ДСК

